

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoCsp/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323200456
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4323200456.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX. XX. XXXX, C. D. E. XXX, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Bratislava-Staré Mesto, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Bratislava, Kubániho 16, o zaplatenie 900 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 27. júla 2023 č. k. 8Csp/13/2023–134 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 500 eur, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 900 eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku (I.). Zároveň priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% (II.)

1.1. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. d/, § 9 ods. 1, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 4 ods. 8, § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj ust. § 232 ods. 3 CSP a zisteným skutkovým stavom.

1.2. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. Podmienkou priznania práva na primerané finančné zadostučinenie bolo splnenie predpokladu obsiahnutého v hypotéze tretej vety § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., a síce, úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a osobitnými predpismi na súde spotrebiteľom. Z dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa sa na OS Levice pod sp. zn. 7Csp 151/2017 domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 3 782,42 eura s príslušenstvom, a to titulom vydania bezdôvodného obohatenia, keď mala za to, že poskytnutý revolvingový úver na základe zmluvy o úvere č. 84000385538 a č. 84000385539 zo dňa 03. 10. 2011 je bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa bola v uvedenom konaní plne úspešná, súd jej žalobe v plnom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť jej sumu 3 782,42 eura s príslušenstvom. Súd skonštatoval, že zmluva v časti dojednanej výšky úrokovej sadzby a bodu 8.1. je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi a odvolací súd skonštatoval, že nedošlo k dohode o RPMN, teda absentovala písomná forma zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluva tak nemá zákonom požadované náležitosti podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch a predmetný úver je podľa

§ 11 ods. 1 písm. b/ Zákona o spotrebiteľských úveroch bezúročný a bez poplatkov a žalobkyni preto prináležalo vydanie bezdôvodného obohatenia titulom plnenia nad rámec poskytnutej istiny, a to v žalobkyňou uplatňovanej výške 3 782,42 eura. O odvolaní žalovaného rozhodoval Krajský súd v Nitre, ktorý rozsudkom zo dňa 27. 10. 2022 sp. zn. 8CoCsp/5/2022 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Rozsudok súdu prvej inštancie spolu s rozsudkom KS v Nitre nadobudol právoplatnosť dňa 21. 11. 2022.

1.3. Právoplatným skončením uvedeného konania, v ktorom súd vyhodnotil, že poskytnutý revolvingový úver je bezúročný a bez poplatkov, bol podľa názoru súdu naplnený jediný predpoklad vyžadovaný zákonom podľa tretej vety § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. na priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, a síce, úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi spotrebiteľom na súde.

1.4. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia, samotný zákon pre jej posúdenie nestanovuje kritériá. Musí však spĺňať satisfakčnú, sankčnú, ako aj preventívnu funkciu, ktorá musí byť odôvodnená a preskúmateľná.

1.5. Ako konštatoval odvolací súd, absentovala písomná forma zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže žalovaný uvádzal v zmluve o revolvingovom úvere, návrhu na prijatie na uzavretie zmluvy, v oznámení o schválení úveru rôzne údaje ohľadom RPMN poskytnutého úveru, v dôsledku čoho odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný nepreukázal existenciu dvoch platných vzájomných a obsahovo zhodných prejavov strán sporu ako zmluvných strán v časti údajov RPMN a absencia písomnej formy zmluvy má za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Zmluva bola v časti dojednanej výšky úrokovej sadzby a bodu 8.1. z dôvodu rozporu s dobrými mravmi neplatná. Žalovaný konal v rozpore s dobrými mravmi podľa § 4 ods. 8 Zákona o ochrane spotrebiteľa už v čase, kedy žalobkyňa zvažovala výber dodávateľa na poskytnutie úverového produktu a takéto konanie je zakázané. Navyše, žalovaný sa svojím konaním aj bezdôvodne obohatil na úkor žalobkyne. Ako vyplýva z vyššie spomenutých rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, žalobkyňa uhradila žalovanému titulom bezdôvodného obohatenia celkovo sumu 3 782,42 eura. Uvedené finančné prostriedky bola nútená plniť na účet žalovaného, hoci na ne nemal žiaden zákonný nárok, čo malo vplyv najmä na životnú úroveň žalobkyne, keď tieto finančné prostriedky nemohla použiť na uspokojovanie svojich iných potrieb a v neposlednom rade musela za účelom ochrany svojich oprávnených záujmov podstúpiť aj súdne konanie. Zohľadňujúc všetky tieto okolnosti, vrátane intenzity zásahu do práv spotrebiteľa a časového trvania negatívnych dôsledkov (viac ako 8 rokov od uzatvorenia zmluvy do právoplatného rozhodnutia súdu), so súčasným prihliadnutím na všetky funkcie finančného zadosťučinenia dospel súd k záveru, že žalobkyňou požadované finančné zadosťučinenie vo výške 900 eur je primerané, pričom takto požadované finančné zadosťučinenie predstavuje len 1/3 sumy, o ktorú sa chcel žalovaný na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť. V zmysle vyššie uvedených skutočností tak súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 900 eur tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

1.6. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 odsek 1 CSP a úspešnej žalobkyni v konaní priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že súd prvej inštancie dospel k predčasným a k nesprávnym skutkovým záverom a vec nesprávne posúdil po právnej stránke. Namietal, že v konaní neboli žiadnym spôsobom tvrdené - ani v rovine konkrétnych individualizujúcich tvrdení žalobkyne a ani preukázané - určenie sumy finančného zadosťučinenia. Súd prihliadal na to, že negatívne následky trvali 8 rokov od uzatvorenia zmluvy do právoplatného rozhodnutia súdu, pričom z celého rozsudku nevyplýva, aké negatívne následky vznikli už uzavretím zmluvy a prijatím úveru na účet žalobkyne. Pokiaľ súd uviedol, že plnenie finančných prostriedkov žalobkyňou na účet žalovaného malo vplyv na jej životnú úroveň, ani túto skutočnosť súd nekonkretizuje, hoci ide o záver skutkovej povahy, v súvislosti s ktorým CSP vyžaduje, aby súd uviedol, z akých preukázaných skutočností vychádzal a na základe akých úvah k nim dospel. Odôvodnenie rozsudku je založené na všeobecných tvrdeniach, svojvoľných, spojitelných s akýmkoľvek prípadom, čo je stav v rozpore s § 220 ods. 2 CSP. Tvrdí preto, že rozsudok je nepreskúmateľný a skutkové závery súdu nemajú podklad a oporu v súdnom spise.

2.1. Z rozsudku nevyplýva ani to, na základe akej úvahy súd určoval výšku finančného zadosťučinenia ako 1/3-tinu zo sumy, o ktorú sa mal obohatiť. Takýto postup nemá oporu v zákone, a preto súdom vytvorené pravidlo by malo byť riadne odôvodnené, čo sa v danej veci nestalo.

2.2. Namietal ďalej i odôvodnenie v bode 23., ktoré skutočnosti nevyplýva z rozsudku OS Levice, ani z rozsudku odvolacieho súdu. Uvedená vada je podstatnou a zásadnou v tom, že vyvoláva pochybnosti o samotných záveroch súdu týkajúcich sa existencie nároku a následne aj jeho výšky. Záverom uviedol, že v rozsudku chýba posúdenie námietky premlčania voči uplatňovanému nároku.

3. K podanému odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrila žalobkyňa, ktorá navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania. Uviedla, že nesúhlasí s argumentáciou žalovaného, považuje ju za zavádzajúcu, nezohľadňujúcu aktuálnu právnu úpravu, ani rozhodovaciu prax súdov o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia. So závermi súdu prvej inštancie sa stotožňuje, nakoľko v konaní, ktoré predchádzalo tomuto konaniu, súdy konštatovali porušenie práv a povinností spotrebiteľky zo strany veriteľa. Jediným predpokladom pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností na súde. Pokiaľ žalovaný namietal posúdenie námietky premlčania, že v rozhodnutí súdu prvej inštancie absentuje jej posúdenie, poukazuje na predchádzajúce podanie žalovaného, v ktorom určil dátum – 22. 05. 2020, kedy si mala uplatniť svoj nárok po prvý raz. Nie je zrejmé, na základe čoho žalovaný vybral tento dátum, vzhľadom na to, že v tomto dátumu prebiehalo odvolacie konanie v rámci pôvodného konania. Z podaní žalovaného nevyplýva, že by vzniesol námietku premlčania, nakoľko túto explicitne nevyjadril a konštatovania, ktoré v podaní koncipoval, nespĺňajú atribúty kvalifikovanej námietky premlčania. Neviedol žiadne konkrétne skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé, na základe čoho by bolo možné dospieť k záveru, že v prejednávacom prípade malo dôjsť k podaniu žaloby po uplynutí premlčacej doby. Túto ani bližšie nešpecifikoval, ani neodôvodnil, iba uviedol, že nárok si mohol uplatniť spolu so žalobou podanou v pôvodnom konaní. Svoje tvrdenia nepodložil žiadnymi relevantnými dôkazmi, pričom dôkazné bremeno v prípade takejto skutočnosti spočíva práve na jeho strane. Poukázala na to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 11. 2022 a žaloba na súde bola podaná dňa 06. 02. 2023. Z uvedeného vyplýva, že žalobu podala v rámci trojročnej premlčacej doby.

3.1. Pokiaľ ide o kritériá pri posudzovaní výšky finančného zadosťučinenia, je ňou primeranosť porušenia práv spotrebiteľa. Už v podanej žalobe vymienila, z čoho odvodzuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia, pričom na jej úkor sa bezdôvodne obohatil vo výške 3 396,69 eura, čím výrazne zasiahol do jej majetkovej stability. Uplatňovaná suma primeraného finančného zadosťučinenia len vo výške 900 eur predstavuje ani nie 1/3-inu zo sumy, o ktorú sa bezdôvodne obohatil žalovaný. Poukázala aj na rozhodovaciu činnosť iných súdov ohľadne výšky priznávaných finančných zadosťučinení. Z rozhodovacej praxe, podľa jej názoru, je možné vyčítať, že súdy zohľadňujú rozsah, v akom dodávateľ porušil svoje povinnosti použitím neprijateľných podmienok: výška majetkového plnenia, ktorú dodávateľ získal na úkor spotrebiteľa, doba trvania protiprávneho stavu, nevyhnutnosť domáhať sa práva v súdnom konaní a tým splnený zásah do súkromného života spotrebiteľa a miera úspešnosti v súdnom konaní. Nemôže preto obstať argument žalovaného, ktorý tvrdí, že výška primeraného finančného zadosťučinenia je súdom vytvorené pravidlo, ktoré má byť riadne odôvodnené. Má za to, že žalobou uplatňovaná suma primeraného finančného zadosťučinenia je tak plne v súlade s platnou úpravou, ako aj rozhodovacou praxou. V prípade priznania finančného zadosťučinenia vo výške 900 eur má dnes táto suma, vzhľadom na danú infláciu menšiu hodnotu o 115,20 eura než ju mala v čase rozhodovania o bezdôvodnom obohatení. V tejto súvislosti príkladmo poukázala na rozsudok OS Trnava zo dňa 22. 06. 2023 sp. zn. 25Csp/97/22, rozsudok KS v Bratislave zo dňa 24. 06. 2021 sp. zn. 3CoCsp/5/2021, rozsudok KS v Košiciach zo dňa 12. 05. 2022 sp. zn. 3CoCsp/67/2021, ako aj ďalšie rozhodnutia uvedené v odvolaní.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané a po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP), viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie, postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli súdu, ako aj na webovej stránke minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením

(§ 219 ods. 3 CSP), dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

5. Predmetom konania bol nárok žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 900 eur v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. V konaní nebolo sporné, že žalobkyni dňa 03. 10. 2011 žalovaný ako veriteľ poskytol ako spotrebiteľke na základe zmlúv o revolvingovom úvere č. 8400038538 a č. 8400038539 dva spotrebiteľské úvery. Tvrdila, že v predmetných úverových zmluvách absentovali obligatórne náležitosti vyžadované zákonom, preto sa obrátila s ochranou svojho práva na OS Levice, kde prebiehalo konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia. Okresný súd Levice rozsudkom pod sp. zn. 7Csp 151/2017-222 zo dňa 11. 09. 2019 skonštatoval, že poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 3 782,42 eura s úrokom z omeškania zo sumy 3 396,69 eura od 23. 05. 2017 až do zaplatenia. Súd konštatoval, že stanovená úroková sadzba 70,01% odporuje dobrým mravom a prevyšuje odplatu za spotrebiteľské úvery, preto v tejto časti bola zmluva neplatná a úver bolo potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. V rozpore s dobrými mravmi súd posúdil aj ust. § 8.1. zmluvy. V dôsledku podaného odvolania žalovaným vo veci rozhodoval Krajský súd v Nitre, ktorý rozsudkom pod sp. zn. 8CoCsp/5/2022-521 zo dňa 27. 10. 2022 rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcom výroku ako vecne správny potvrdil. Rozsudky nadobudli právoplatnosť dňa 21. 11. 2022. Žalobkyňa sa so svojím nárokom na náhradu finančného zadosťučinenia obrátila na súd prvej inštancie žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 06. 02. 2023. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 900 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň jej priznal náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

6. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Podľa poslednej vety ust. § 3 odsek 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

8. Uvedené ustanovenie § 3 odsek 5 (posledná veta) Zákona o ochrane spotrebiteľa má plniť jednak funkciu satisfakčnú, a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávateľia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z toho dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Uvedené ustanovenie vyžaduje naplnenie jediného predpokladu, a to, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi strana i spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, pretože odpadá problematické preukazovanie, či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti, alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, nie sú stanovené žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je však primeranosť finančného zadosťučinenia. Je preto na uvážení súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia. Súd však musí zohľadniť najmä mieru zavinenia, okolnosti prípadu a rozsah následkov, ale zároveň aj sankčnú funkciu a funkciu odmeny. Za ostatné okolnosti prípadu sa považujú okolnosti jednak na strane škodcu, ale aj na strane obeť (pozri rozhodnutie NS SR 6 Cdo 389/2015).

Pokiaľ ide o rozsudok NS SR sp. zn. 6 Cdo 127/2017, súd prvej inštancie poukázal na to, že v uvedenom konaní sa dovolací súd zaoberal otázkou, či možno priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda nezaoberal sa otázkou začiatku plynutia premlčacej doby pre uplatnenie nároku na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia, a preto žiaden záver v tejto otázke neprijal.

9. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správne mu záveru, že žaloba bola podaná dôvodne, keďže bola splnená podmienka priznania práva na primerané finančné zadosťučinenie obsiahnutá v tretej vete § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. Bolo preukázané, že žalobkyňa sa na OS Levice v konaní pod sp. zn. 7Csp 151/2017 domohla voči žalovanému zaplata sumy 3 396,69 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 3 396,69 eura od 23. 05. 2007 až do zaplata. Uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom KS v Nitre zo dňa 27. 10. 2022 č. k. 8CoCsp/5/2022-521 a rozsudok súdu prvej inštancie tak v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 21. 11. 2022. Rušenie práva žalobkyne ako spotrebiteľky súdy videli v nedodržaní náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré vyžadoval zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách. Súdy konštatovali, že dojednaná úroková sadzba bola vo výške, ktorá sa priedčila dobrým mravom, v dôsledku čoho bola v tejto časti zmluva neplatná podľa § 39 OZ, pričom obe zmluvy bolo potrebné považovať za bezúročné a bezpoplatkové v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ Zákona o spotrebiteľských úveroch aj z dôvodu absencie chýbajúcej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a g/, okrem absencie úrokovej sadzby, aj termín konečnej splatnosti, teda do doby trvania zmluvy. Za nedodržanie týchto náležitostí pritom zodpovedá žalovaný ako dodávateľ a poskytovateľ úveru, teda osoba, ktorá pri poskytovaní spotrebiteľských úverov má postupovať s odbornou starostlivosťou a so znalosťou právnej úpravy. Povinnosťou žalovaného bolo preto predložiť žalobkyni ako spotrebiteľke na podpis takú zmluvu, ktorá bude obsahovať všetky povinné zákonné náležitosti v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, vychádzal z výšky sumy bezdôvodného obohatenia – 3 396,69 eura s príslušenstvom. Prihliadol aj na dobu odo dňa uzatvorenia spotrebiteľských zmlúv až do právoplatného rozhodnutia súdu o porušení práv spotrebiteľky.

V prípade žaloby spotrebiteľov primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľ v tomto konaní preukázal existenciu a výšku vzniknutej ujmy (7 Cdo 92/2021).

Pri priznaní práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku súd určuje úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.

Vychádzajúc z intencie pri zásahu do práv žalobkyne ako spotrebiteľky vo vzťahu k porušeniu obsahových náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere, z výšky úverov, ktoré boli žalobkyni poskytnuté (2x 1 500 eur) a z prostriedkov, ktoré žalobkyňa zaplatila bezdôvodne, a teda úver preplatila vo výške 3 396,69 eura, ktoré jej boli súdom priznané titulom bezdôvodného obohatenia, ako aj vzhľadom na dĺžku konania, ktorá odzrkadľuje závadnosť stavu, odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie považoval za primerané finančné zadosťučinenie v sume 500 eur, ktorú sumu považoval primeranú ekonomickej realite spoločnosti, ako aj požiadavke spravodlivého dovŕšenia ochrany porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľky.

Keďže výška primeraného finančného zadosťučinenia je na úvahe súdu so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu, aj vzhľadom na predvídateľnosť súdneho rozhodnutia, odvolací súd poukazuje na svoju rozhodovaciu činnosť v obdobných veciach (rozsudkom 9Co/380/2017 zo dňa 07. 06. 2018 priznal finančné zadosťučinenie vo výške 300 eur, rozsudkom 9Co/57/2017 zo dňa 21. 02. 2018 bolo priznaných z titulu primeraného finančného zadosťučinenia 50 eur, k preplateniu úveru došlo o 127,78 eura, rozsudkom 9CoCsp/24/2021 zo dňa 17. 03. 2022 bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 300 eur pri platení úveru a priznaného bezdôvodného obohatenia 1 595,22 eura, vo veci 9CoCsp/41/2020 zo dňa 11. 02. 2021 bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 eur pri preplatení úveru a priznaného nároku z titulu bezdôvodného obohatenia 1 887,78 eura). Priznaná suma v danej veci z titulu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur, podľa názoru

odvolacieho súdu, zohľadňuje intenzitu porušenia práv žalobkyni, zohľadňujúc individuálne okolnosti danej veci, ako aj rozhodovaciu činnosť svojho senátu v obdobných veciach.

10. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní namietal, že súd sa nezaoberal vznesenou námietkou premlčania, odvolací súd uvedenú námietku považuje za nedôvodnú. Žalovaný v priebehu konania podal svoje vyjadrenie obsiahnuté iba v odpore proti platobnému rozkazu, avšak z uvedeného odporu nie je možné konštatovať, že by žalovaný vzniesol kvalifikovanú námietku premlčania, ani námietku dostatočne neodôvodnil, poukázal len na rozhodnutie súdu a zákonné ustanovenie. Pokiaľ by súd aj vyhodnotil, že žalovaný podal kvalifikovanú námietku premlčania, táto námietka by nebola pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúca, preto ani nevyzýval na vyjadrenie sa k ust. § 101 OZ. Súd by aj riadne vznesenú námietku premlčania posúdil ako nedôvodnú, pretože nasledujúcim dňom po právoplatnosti súdneho rozhodnutia, t. j. dňa 21. 11. 2022, ktorým bolo judikované porušenie práva žalobkyni, jej vzniklo právo domáhať sa finančného zadosťučinenia voči žalovanému, čo mu aj došlo, keď žalobkyňa podala žalobu na súde prvej inštancie dňa 06. 02. 2023, teda pred uplynutím 3-ročnej premlčacej lehoty.

11. Za nedôvodnú považoval odvolací súd napokon aj námietku žalovaného, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo nepreskúmateľné, keď podľa ustálenej judikatúry (uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 115/03 a uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo 145/2011) súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom v konaní, ale len na tie, ktoré majú pre veci podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkmi konania. V posudzovanej veci odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, či neodôvodnené, napriek tomu, že odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyni vznikol nárok na priznanie finančného zadosťučinenia, rozdielnosť rozhodnutí spočívalo len v úvahe súdu o výške tohto nároku.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil.

12. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením. Z hľadiska uplatnenia nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia bola žalobkyňa úspešná, pričom výška tohto nároku závisela od úvahy súdu. V takom prípade nemožno ustáliť procesný neúspech žalobcu, keďže jej bola priznaná časť uplatňovaného nároku žalobou. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodol tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).